

AFM
De heer R. Pollmann
Postbus 11 723
1001 GS AMSTERDAM

Amersfoort, 31 augustus 2016

Betreft: Toekomstbestendige markttoetreding
Briefnr: 16031

Geachte heer Pollmann,

Als adviseurs zijn we dagelijks in gesprek met consumenten en ondernemers over hun uiteenlopende behoeften op het gebied van risicomanagement, vermogensplanning en financiering in een snel veranderende wereld. Gerichte innovatie is cruciaal om hier duurzaam in te voorzien. Wij hebben dan ook met veel interesse kennisgenomen van het discussiedocument van de DNB en AFM inzake "meer ruimte voor innovatie in de financiële sector." Dit past bij de aandacht die we samen met de banken, verzekeraars, vermogensbeheerders en participatiemaatschappijen vragen voor het belang van innovatie en het feit dat "we're all fintech now". (In ons gezamenlijke paper "Verantwoord Vernieuwen" over financiële dienstverlening in een snel veranderende wereld)

Wij gaan de dialoog hierover dan ook graag aan. In uw discussiedocument gaat u in op de mogelijke inzet van de toezichthouder bij nieuwe innovatieve ontwikkelingen en de wijze waarop de toezichthouder die kan faciliteren. Daarbij wordt een aantal scenario's geschetst van de impact van deze ontwikkelingen. Voorstellen worden gedaan om vergunningverlening te vereenvoudigen voor nieuwe innovatieve initiatieven, zowel van nieuwe als bestaande partijen. Dit moet het makkelijker maken toe te treden tot de financiële markt. Het gaat daarbij onder andere om het voorstel voor instellen van een Regulatory Sandbox. Een gecontroleerde manier om innovatieve producten of diensten vorm te geven en te testen onder toezicht van AFM/DNB.

Reactie op onderdeel 1: welke acties zijn al ondernomen door AFM/DNB?

Wij vinden het zeer positief dat de toezichthouder in gesprek gaat met de sector over de nieuwe ontwikkelingen en met mogelijkheden komt om innovaties te faciliteren.

Het is voor innovatie van belang dat de toezichthouder continu in gesprek is met de sector, zoals we dat nu in de praktijk al zien. Door met elkaar in gesprek te zijn kun je elkaar betrekken bij nieuwe ontwikkelingen in de bedrijfstak. Een toezichthouder die goed bekend is met de praktijk, durft de markt ruimte te geven, omdat er oog is voor de praktijk. We zien de Innovation Hub en speciale teams als nuttige faciliteiten om in gesprek te zijn en dat is ons inziens een belangrijk element om ruimte te geven voor innovatie.

Een toezichthouder kan innovatie faciliteren met een open houding en kan zorgen dat er altijd oog is voor de praktische en proportionele toepassing van de regels. Temeer omdat het gevoel op dit moment is dat contacten met de AFM vooral compliance gedreven zijn. Ook toenemende lasten van toezicht zouden kunnen zorgen voor afname van het draagvlak voor toezicht. Dat moet anders. Graag werken we mee aan wederzijds vertrouwen, elkaar informeren over ontwikkelingen en kijken hoe je innovaties in het belang van de klant kunt stimuleren. Ook zonder dat daar direct een gereguleerde omgeving voor nodig is.

Reactie op onderdeel 2: implicaties van FinTech voor de financiële sector.

Waar wij als sector schrijven dat "we're all fintech now" willen we vooral benadrukken dat technische innovatie niet het monopolie is van hippe startups en de googles van deze wereld. De sector is zelf volop in beweging. Samenwerken in de keten is daarbij van cruciaal belang. Want ICT vernieuwingen verbeteren de samenwerking niet, maar goede samenwerking verbetert de ICT vernieuwingen wél.

De laatste jaren zien we veel nieuwe ontwikkelingen in de keten. Die hebben zeker ook hun invloed op de rol en positie van de adviseur. Uiteraard kan digitalisering van stappen in het advies bijdragen aan advies dat sneller en tegen lagere kosten kan worden gegeven. Efficiency, 24/7 beschikbaarheid en lagere foutmarges zijn waardevol voor de klant, maar maken de mens-adviseur niet overbodig. Om inlevingsvermogen en creativiteit in oplossingen mogelijk te houden moeten overheid en markt oog houden voor en ruimte blijven geven aan persoonlijk maatwerkadvies.

Zelfwerkzaamheid is mooi, maar we moeten de niet altijd rationele klant ook tegen zichzelf willen beschermen. Bovendien, uiteindelijk gaat geld altijd over vertrouwen. En vertrouwen is emotie, dat pak je niet in bits en bytes. Zo blijkt intussen dat de meest ervaren online generatie, die met internet is opgegroeid, het minste vertrouwen heeft in alles wat online is. Laten we dus oog houden voor de menselijke factor in fintech-gedreven innovatie en niet té blind geloven in de zegeningen van techniek zonder mensen. Zeer terecht wordt in het discussiedocument gewezen op risico's als toenemende informatie-asymmetrie, informatie-overkill, te grote generalisaties, digitale predestinatie en financial exclusion. Zo leidt techniek juist ook tot extra (andersoortige) behoeften aan advies.

Aanvullend zien wij een aantal algemene uitgangspunten voor de toezichthouder, onafhankelijk van welke scenario's zich (in combinatie) voltrekken:

- Van belang is een techniek neutrale regelgeving. De beschermingsnormen die de wet geeft in het belang van de consument zijn uitgangspunt, ongeacht de techniek.
- Ook nieuwe spelers moeten solide en betrouwbaar zijn
- Nieuwe risico's hebben de aandacht van de sector, zoals integriteit in een cyberomgeving. De professionele dienstverlener is voldoende in staat daarop in te spelen en met eigen oplossingen te komen voor nieuwe ontwikkelingen. Zo werkt Adfiz op dit moment met MKB Nederland en VNO-NCW mee aan een pilot om branchespecifieke cyberrisico's te identificeren. De oplossingen beginnen niet bij de regelgeving. Daar waar regelgeving een knelpunt vormt voor goede oplossingen, is van belang dat de toezichthouder daar oog voor heeft en faciliterend optreedt. De voorstellen in het discussie document zijn daarvan een voorbeeld.

Kortom het is in alle scenario's van belang dat de toezichthouder innovatie en nieuwe technologie en de gevolgen daarvan voor de regelgeving sector breed blijft bekijken en zich niet alleen richt op nieuwe spelers, transitie en innovatie vindt immers ook plaats bij bestaande spelers. Toezicht dient te allen tijde techniek neutraal te zijn en de bescherming van de consument als uitgangspunt te nemen.

Reactie op onderdeel 3: verkenningen binnen de bestaande wet- en regelgeving

De voorstellen voor vereenvoudigde vergunningverlening bieden ook advieskantoren nieuwe mogelijkheden om sneller, efficiënter en makkelijker nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Bestaande regelgeving rondom vergunningen kan in de praktijk een belemmering vormen. Het is goed dat de toezichthouders de discussie hierover aangaan met de markt.

Aangegeven wordt dat sprake kan zijn van een vergunning waarbij de voorwaarden per casus/aanvraag verschillen. Van belang is dat er algemene duidelijkheid is over de aard en kenmerken van deze voorwaarden en dat deze in voldoende mate objectief en algemeen toepasbaar zijn. Daarbij is het van belang dat partijen die gebruik maken van de mogelijkheden voor vereenvoudiging in vergunningverlening met dezelfde maat worden gemeten.

Bovendien zal voor iedere specifieke casus transparant moeten zijn hoe aangepast toezicht plaatsvindt, zodat duidelijk is dat geen onterechte verschillen in behandeling ontstaan. Ook andere spelers in de markt zouden kennis moeten kunnen nemen van de wijze waarop de toezichthouder hiermee omgaat.

Bij uitproberen hoort ook dat een initiatief niet succesvol kan zijn. Zeer goed is dat in het voorstel gesproken wordt over de exit strategie in geval van markttuitreding. Transparantie over de exit aanpak is een belangrijk onderdeel, zodat ook alle betrokkenen weten waar ze aan toe zijn.

Tot slot

Zoals aangegeven juichen wij toe dat de toezichthouder nadenkt en in dialoog wil over het (beter) faciliteren van innovatie. Wij denken daar graag in mee. In deze reactie en in het eerdergenoemde paper "Verantwoord Vernieuwen" staan aandachtspunten die wij als sector daarbij belangrijk vinden. Wij gaan graag verder met de toezichthouder en marktpartijen hierover in gesprek.

Met vriendelijke groet,

drs. Enno H.M. Wiertsema,
directeur Adfiz
